

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱՅԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՓԱՂԱՓԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Պոլիտիկայի համար Տարեկան 12 ֆր. » » Վեցամսեայ 6 ֆր. Արտասահմանի համար (երկու քիւր մեկ հարույ) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 ֆր. Թանկագիր » 2.60 տղ. վեցամս 1.50 ԿԱՆՈՒԻ ՎՃԱՎԱԼԻ	Համակ դրամ եռալըն դրկիլ հետեւեալ հասցեով ԽՐԱՅԻՐՈՒԹԻՒՆ «ԻՐԱՎՈՒՆԿ» ԼՐԱԳՐՈՅ. — Վ.Ս.Ս. (Պուլկարիա) Редакция на ВѢСТНИКЪ „Ирaвункъ“ ВАРНА (България)	Redaction du journal „Ira vounk“ V A R N A (Bulgarie)	Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք ես չեն դրկուիր եւ յարեալ դատաւար- ները միայն կը հրատարակուին աւ- րոյքովին կամ մասամբ: Մանուցման տղը 20 սանթիմ. երե- թեւ աւելի անգամներու համար 20 0/0 զեղչ կը լինի:
---	--	--	--

Իրաւունք Ռուսոսքի մէջ
13 սանթիմ կը ծախուի փորագ-
րիչ Պ. Օփաճըզեանի եւ ծխափա-
նա Պ. Նշան Ս. Թորոսեանի խա-
նութիւնները:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ

Անգլո-Պոլսական արեւահանգ
պատերազմի պատասխանատուու-
թիւնը Անգլիացիք միշտ կը ջանան
Պոլսեան վրայ ծանրացնել. իսկ
հակաանգլիական թերթերը Անգլի-
ացիք ընթացք տնորաւ ու գա-
ղանային ցոյց կուտան, փաստե-
լով որ Պոլսեանը իրենց տարրա-
կան իրաւունքը միայն պաշտպա-
նելու նուիրական նպատակով ան-
համաձայն զոհողութիւններ յան-
ձն տուին եւ դիւցազնական քա-
ղաքները ցոյց տուին ու կու-
տան դեռ:

Արեւելե ցարդ գրումը ու պար-
զումը այս թեր ու դէմ կարծիք
ները՝ որ երկար ամիսներէ ի վեր
բոլոր աշխարհի մտքերը զբաղե-
ցուցին, հեռի էին վճռական հա-
մադրումը գոյացնելու ընդմիջում
նայէ անկողնակալ մտքերու մէջ,
քանի որ հակառակ կարծիք յայտ
նողները, զրեթէ առանց բացա-
ռութեան, կամ մէկ կողմէն շա-
հակցութեան եւ կամ միւս կողմէն
հակառակութեան նկատմաներէ մը
զուտ զինուորականներ, զիւս-
նագէտներ ու շովին հրապարակա-
գիրներ էին ցարդ. այնպէս որ ա-
ռանց զրաժը ու խօսածը անկողն-
ակալ մտքերու համար կասկածե-
լի ըլլայէ չէին դադրեր. որովհե-
տեւ մին իր զինուորական ետեւ-
ութեան ակնոցովը, միւսը շահա-
խոյրդի դիւանագէտի մը դիտակո-
ւելէ մէկ տրիշը շովինական ան-
հեռատեսութեամբ կը դիտէր, կը
փաստէր ու կը վճռէր. վերջապէս
անկողնակալ մտքեր այդ երե-
ւոյթներուն առջեւ վճռական հա-
մադրումը գոյացնելու համար երկ
բայութեան մէջ կը տարուբերէին
միջեւ այսօր:

Բայց այժմ խնդիրը փոխուած է.
Անգլո-Պոլսական պատերազմի ըս-
կընապատեալը ու անկէ առաջ
եկած ծանր պատասխանատուու-
թիւնը կշռող, քննող ու դատող
ները յայտը ետեւէր զինուորա-

կաններ, շահագէտ դիւանագէտ-
ներ եւ շովին հրապարակագիրներ
չեն, այլ իրենց անկողնակալու-
թեամբը ու բարձր հանձնարար
հանրածանօթ բռնութիւններ են, լծէ
եւ անոնց մէջ ալ մի քիչ անհա-
մաձայնութիւն կայ տակաւին:

Գերմանացի համալուար բռ-
նութիւնը Մոսկէն՝ որուն մտքի տը-
տադրութիւնները ամբողջ Եւրոպա-
յի մէջ մեծ յարգ ու կարեւորու-
թիւն ստացած են, վերջերս պար-
բերական երկար յօդուածներով
հաստատեց թէ՛ Անգլիա բնաւ ի-
րաւունք չունի անկողնակալ երկու-
հանրապետական երկրները իր
տիրապետութեան կցելու:

Իսկ լեզուարան Բրոքինսոն Մար-
տիւլէր կը պաշտպանէ Անգլիոյ
իրաւունքը: Սակայն միւս կողմէ
երկու Անգլիացի Համալուարների
բրոքինսոններ, կոլտուէն Սիթի եւ
Ճէյմս Պրայս, պատմաբանական
ու իրաւագիտական զօրաւոր փաս-
տերով Անգլիոյ ընթացքը տնորաւ
կը հռչակեն, որով հակաանգլիա-
կան մամուլին առատ նիւթ ու
զենք կը մատակարարուին:

Անգլիացիք Պոլսեանը եւ իմաս-
տաւորի նախագահ Բրիկէյը կամ
բաւարանէին թէ՛ սա՛ մտադրութիւն
ունեցած է Անգլիացին բոլորովին
վանել Հարաւային Աֆրիկէն, եւ
այդ նպատակաւ Պոլսեանը սպա-
ռադինած է: Մինչդեռ Բրիկէյը
կը պատասխանէ թէ՛ ինք ու ի-
րենները բնաւ նպատակ ունեցած
չեն անգլիական սահմաններուն վը-
րայ ոտք դնելու. հետեւաբար ի-
րենց սպառազինման նպատակը
լոկ իրենց դիրքը պաշտպանել ե-
ղած է, թէ՛ Թրանսիլաւի շուրջը
գտնուող վայրերն ցեղերու դէմ եւ
թէ՛ ժամանակէ մը ի վեր իրենց
անկախութեան սպառնացող անգ-
լիացիք ստնձգութեանց դէմ, որ
ոսկի հանքերու գիւտերէն ի վեր
աւելի շեշտուած է:

Լորտ Սոլզբերիի դահլիճը պա-
հանջեց որ հինգ տարի Թրանսիլա-
ւի մէջ հաստատուող անգլիացիք
քաղաքացիական իրաւունք տրուի.
որով փոքրութիւ Պոլսե Ժողովուր-
դը՝ որ հազարուակէ զոհողու-
թիւններով երկրին տէրն եղած է,
գաղթական բազմութիւ Անգլիացի-
ւոց ձայնի մեծամասնութեան մէջ
խնդրուելով, որ մը ինքզինքը
անգլիական հպատակ դարձած պի-
տի տեսնէր: Ահա այս պարագան
էր որ Պոլսե՛ր երուն անմարտելի կը
թուէր եւ Անգլիոյ այդ խորամանկ

պահանջը կը մերժուէր: Եւ այս
մերժումէն առաջ եկաւ ներկայ
պատերազմը, զոր Պոլսեք կը մղեն
միայն իրենց անկախութեան, իսկ
անգլիացիք՝ շահասիրութեան հա-
մար, որովհետեւ նոր նոր գրտ-
նուած ոսկիի հանքերը այս վեր-
ջիններուն խնդրակար սրած է ի-
րենց ազգային ասպետական ու
սպառախարական ոգին ընդորո-
ցուցած են:

Սոլզբերի՝ որ պատերազմի րո-
կիւնները յայտարարեց թէ՛ Անգ-
լիացին ոչ Թրանսիլաւի երկրին
եւ ոչ անոր հանքերուն աչք չու-
նի, այսօր այդ յայտարարութիւ
նը բոլորովին մոռցած կ'երեւի: ու
րովհետեւ ալ զենքի բազմը իրենց
կողմն է:

ՌՈՒՄԱՆԱՆԱՅԻ

Շուրջ երկուք ու կէս տարի ա-
ռաջ մեծ Մարգարայանի քմահա-
ճոյքին համար երբ վառնաէն Օ.
տեսա արտաքսուած եւ հոնկէ ալ
Պոլսեքէն անցնելով այդ գեղեցիկ
քաղաքին մէջ տարագրեալի մը
տխուր, շատ տխուր, կեանքը կը
վարէի գրեթէ երկու ամսոյ շափ,
զիս բնականապէս ամենէ աւելի
կը հետաքրքրէր տիպոյն ազգայ-
նոց վիճակը, թէ՛ ազգային եւ թէ
անհատական տեսակէտով:

Այսօր Պոլսեքէն ընկեր սեպուող
հին գաղթական հայեր իրենց հա-
մար հաստատուն եւ ապահով գիր-
քեր չինելու նպատակաւ տիրող
տարրին ամեն ձգտումներուն եւ
սովորութիւններուն անխորհր հե-
տեւած լինելով, Հայու յատկանիշը
իրենց վրայ չկրնելու չափ կատար-
եալ Ռումէններ դարձած են հայ
լեզուէն չեն խօսիր ու չեն հասկը-
նար. իրենց անունովն ալ զիրենք
առւմէնէն զանազանի անկարելի է-
քահանաները իսկ իրենց տարա-
զովը չեն տարբերիր առւմէն քա-
հաններէն: Հոս չէ կարելի ըսել,
հայք կապկային նմանութիւնը կը
բերեն առւմէններու, այլ իսկապէս
առւմէններ եղած են մարդիկը: Ե-
րիտասարդները առւմտական վար-
ժարանաց մէջ դաստիարակուած,
զրեթէ առանց ազգային վարժա-
րան յաճախելու, կցուած են տի-
րող տարրի երիտասարդութեան. և

հետեւաբար օգտուելով երկրին օ-
րէնքին խորութիւն չգնող ոգիէն,
տիրացած են կարեւոր պաշտօնե-
րու թէ՛ զինուորական, թէ՛ քաղա-
քական եւ այլ ասպարէզներու մէջ:
Հոս ցաւալի է դիտել թէ՛ ո եւ է
պաշտօնի տիրացող հայ մը միշտ
ջանադիր է իւր ազգու հայ լինե-
լը ծածկելու. և ճիշդ ասոր հա-
մար է որ իրենց անուններն ալ
առւմտացուցած են:

Իսկ շուր գաղթականները՝ ո-
րոնց մեծագոյն մասը Երիզացի
եւ Ռոտոսթոյի են, կը զբաղին
իրենց յատուկ արհեստներով. ա-
ռաջինները սրճափառութեամբ,
եւ վերջինները կոշկակարութեամբ:
Ահա այս պարկեշտ արհեստաւոր-
ները դեռ բնաւ չեն կորսնցուցած
իրենց ազգային յատկանիշները. և
սիրելի է մեկ յուսալ թէ՛ ներկայ
սերունդը միշտ պիտի պահէ հա-
յութեան ամեն զգացում: Բայց
անոնց զաւակները ու իրենց մէջ
գտնուող դեռւոր երիտասարդնե-
րը՝ որոնք փոքր թիւ մը չեն կազ-
մեր, ի՞նչ պիտի ըլլան:

Ահա այս հարցը սոսկում կազ-
գէ ինձ: Որովհետեւ ժամանակի
հորովմանց մէջ այդ իսկատիպ հա-
յերուն հայ մեալը ապահովող ոչ
մի միսթարական հաստատութիւն
չը տեսնուի Ռումանիոյ շատ մը
քաղաքներուն մէջ, ի բաց առեալ
հնակառոյց եկեղեցիներ որոնք այ-
սօր հազիւ կը գտնեն մի քանի
ջերմեռանդներ իրենց կամարնե-
րուն տակ: Իսկ անկէ դուրս բա-
կին մէջ կը տեսնուին քահանայի
յատուկ սենեակներ եւ վարժարա-
նի չէնքեր ալ ասոնք կամ բոլորովին
թափուր են ինչպէս ի կալաց,
իպրաիլ, ի Պոլսեւան, եւ կամ
ամեն ազգէ խառն 6-7 տարեկան
մանկիկներու խմբակով մը միայն
չեն են. բայց անոնք ալ առւմտ-
ներէն կը սովորին, առւմտներէն կը
խօսին եւ առւմտներէն կ'երգեն:

* * *

Պոլսեքէն ընկեր ու նոր գաղ-
թական հայերուն մէջ վերջերս յու-
զուած մը սկսած է տիրել, Զեղ-
ծուծի ահագին խնդիր մը մտքե-
րը կը զբաղեցնէ: Այդ զեղծուծին

հեղինակը եկեղեցիին հոգաբարձու թիւին է, այսինքն թաղականութիւնը, որուն գլուխը կը գտնուի Դանիէլ անուն հայ փաստաբան մը, որ 14 տարեկան է ի վեր պաշտօն կը վարէ, բնորոշութեանց ատեն միշտ իրեն համախոհ ար. փանեակներ ընտրել տալով: Եկեղեցին տարեկան 27.000 ֆրանքի հասոյթ մ'ունի, իսկ ծախքը այս հասոյթին բախտատմամբ անշան է: Այդ 14 տարւոյ ընթացքին մէջ աւելաւորք դրամը այսօր մէջ տեղ չկայ:

Մենք երկու տարի առաջ այս տխուր պարագան «Իրաւունք»ի մէջ մասնաւոր ըրած էին. բայց մեր Պաշտօնէի ընթերցողները զը բնթէ ամբողջովին նոր գաղթականներէն ըլլալով տեղական ազգային գործերու մէջ ձայն չունէին. իսկ բնիկ տեղացի հայերն ալ ազգային ղեկավարութեան արդէն զըրկուած ոչ ինչ չէին զգար կամ ըզգայ չէին ուզեր: Բայց այսօր ուրախ ենք որ խնդիրը մեր առաջագրած ձեռքին հասած է, շնորհիւ Տ. Մանուկ Իսկանթուրի, որ կառավարական վարչակազմի Ռուսական հայ պաշտօնեայ մըն է: Նա կառավարութեան գիւղում թաղականութիւնը ամբաստանած է իրեն զեղծող. եւ կատարուած քննութիւն մըն ալ հաստատած է թէ տարեկան 5-6000 ֆրանք կորսուած է եկեղեցւոյ հասոյթներէն: Այս խնդիրը ռուսէն թերթերու մէջ ալ արձագանգ գտած է: Քաղաքապետութիւնը հրաւեր զրկած է տեղւոյն հայ քահանային, ամբաստանողին ու ամբաստանուած թաղականներուն որ ներկայանան ու քննիչ մասնախմբի մը առջեւ բացատրութիւններ տան: Թուսալի է որ ի մօտոյ այս զեղծումի խնդիրը վերջնական վճիռ մը ըստանալ յօգուտ եկեղեցւոյն:

ԹԵԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պաւլէա, 28 ապրիլ

Կրեմէ ալ, այս տարի, իր միջապայէն արուեստահանդէսը ունեցաւ:

Ապրիլ 18ին՝ Երկրորդ իշխանին նախագահութեամբ, ի ներկայութեան նախարարաց, կղերական դասուն, միջազգային զինուորականաց ու խուան բազմուն հանդէսը:

Այս առթիւ իշխանին առնեալ խօսութիւնը բուն ծափահարութեամբ ողջունուեցաւ. նուագաժողովը մը պաշտպան տէրութեանց քայլերգները յաջորդաբար նուագեց:

Կրեմէ, մոռնալով անցելոյն քստմնելի դէպքերը, բարբարոս կառավարութեան մը իրեն հասուցած արդէները, արհեստագործութեան ու խաղող աշխատութեան մը թուականը կը բանայ, իր այս առաջին արուեստահանդէսովը, այս սկզբնաւորութիւն որքան ալ ան-

նշան երեւի, պիտի ունենայ մօտ ապագայի մը մէջ իր կշիռը:

Յուշագրութեան մէջ, տեղական բերքերէն զատ, կարեւոր տեղ մը բռնած էին կերպասագործութիւնը ու ասեղնագործութիւնը: Գիւղացի իգական սեռը կտուէ ու մետաքսէ տարօրինակ ալ ճաշակաւոր նիւթեր հայթայթած էր: Եւրոպական ու Հիւսիսային արտադրութիւնք, գրեթէ մեծ մասամբ մեքենական, կը պատկանէին հոգագործութեան ու արհեստի:

Ամսոյս 22ին՝ հինգ հարիւրի մօտ Աթենացիք, մասնաւոր շոգե նաւով մը, առաջնորդութեամբ նուագաժողով խումբի մը, քաղաքս հասան:

Երեկոյեան լուսավառութիւն տեղի ունեցաւ, ժողովուրդը՝ ամեն գետակարգի կողմանէ:

Դպրոցականք՝ մանուկէն մինչեւ երեսնամարդը՝ գոյնգոյն լապտերներն ի ձեռքին, փողոցներն էին. երգ, պար եւ զինք:

Տաճկաստանցի մը՝ ներկայ այս տեսարանին՝ չէր կրնար անտարբեր մնալ, օրուան ուրախութեան որչափ ալ մասնակցած գտնուէր, որչափ ալ ինքզինքը ազատ կարծէր, չպիտի մոռնար անծիլ այն թուականը, ուր Ապտիլ Համիտ Սուլթան կոչուած, Օսմանեան գահուն վրայ բարձրանալով, այդ երկրին Մահմետականին ու քրիստոնեային դժբաղդութեան ու այդ մեծ կայսրութեան աւերման պատճառը եղաւ:

Մ'ԻՆՏԱՆ ԱՂՈՒՄ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՅՎԱԶՈՎՍԻ

Թերթիս 32 թուով իմացուցած էինք տիկերահոգի ծովանկարիչ Ալվազովսքի մահը: Արդ աւելորդ չենք տեսնուր մեր ընթերցողներուն համառօտակի ներկայացընել հոս մեր հոյակապ ազգակցին կեանքը:

Ալվազովսքի 1833 ին Քեթերսպորկի Գեղարուեստական Ակադեմիան ընդունուած է աշնուական եւ հարուստ Ռուսի մը պաշտպանութեանը շնորհիւ, ուր քիչ ատենէն առաջին հանգիստնալով, 1843ին պետական ծախքով զըրկուած է Իտալիա, Ֆրանսա եւ Գերմանիա իր ճիւղը ալ աւելի մշակելու եւ կատարելագործելու համար: Այս ճամբորդութեամբ Ալվազովսքի համար լայն տապաւրէշ մը բացուած էր ամեն կերպով եւ իր արդէն բեղմնաւոր միտքը ալ աւելի սնունդ գտաւ եւ նոյն թուականին առաջին անգամ ըլլալով իր ձեռնակերտները գնահատուեցան Քարիզի մէջ: Այն ատենէն սկսաւ Ալվազովսքի համարաւորեցնելու գաւառը, եւ ինքը եւրոպական զինուոր երկիրներու գեղարուեստական ընկերութեանց եւ կաճառներու պատուակալ անդամ ընտրուեցաւ ու Նիքոլա Ա. կայսրը շնորհեց իրեն Ս. Աննայի պատուանշանը:

1845ին առաջին անգամ ըլլալով Քոնստանդին մեծ դուքսին ընկերակցութեամբ Պոլիս այցելած է. եւ Սուլթան Մէհմետ կայսրը գնահատելով հայազգի արուեստագետին տաղանդը, յանձնարարեց ծովանկարներ պատրաստել Տօլմա Պահլէի նորակերտ պալատին դահլիճներուն համար: Ալվազովսքի սքանչելի նկարները հոյակապ Պալատին թէ կայսերական եւ թէ կանանցի ընդարձակ յարկերու դահլիճներուն զինուոր վարդերը եւ մինչեւ ցարդ:

Ալվազովսքի Քարիզի ամեն տարուան նկարահանելներու մէջ ինչպէս նաեւ եւրոպական ցուցահանդէսներուն, իր ճիւղին մէջ ունեցած եզակի տաղանդին համար Նաբոլէոն Գ. կայսրը եւ Էսթէնի կայսրուհին հետաքրքրեց որոնք մասնաւոր հրաւերով իրենց ներկայութեանը ընդունելով զինքը իր տաղանդին գովեստը ըրած եւ իրեն շնորհեցին Պատուոյ Լէգէոնի պատուանշանը. որ այն ատեն իրապէս հպարտագրուած էր:

Ալվազովսքի 1875ին երկրորդ անգամ ըլլալով գաւառ է Պոլիս եւ այն ատեն ստացած է Սուլթանէն Օսմանիէի նշանը:

Ալվազովսքի իրրեւ Ռուսահայ պարծանքը եղաւ թէ իր ազգին եւ թէ Ռուսիոյ. ու իր ծննդեան 60րդ տարեդարձին առթիւ Ալեքսանդր Բ. կայսրը գահունակութեան զրով մը իրեն շնորհեց Ալեքսանդր Նէվսքիի աւագ շքանշանը:

Ալվազովսքի իր նկարները մեծ մասամբ շատ կարճ ժամերու մէջ պատրաստած է, որոնք մինչեւ 20-25 հազար ֆրանք արժած են: Ալվազովսքի ազգային բարեգործական հաստատութեանց համար ալ չէ զլացած իր նպատակները իր նկարներէն շնորհելով, որոնք հարիւրաւոր լիւրաներու փոխարէն ծախուած են այդ հաստատութեանց կողմէ:

Քանի որ Ալվազովսքի վրայ կը խօսիք չենք կրնար չը յիշատակել նաեւ իր եղբայրը Գաբրիէլ Եպիսկոպոս Ալվազովսքի, որ հայ շրջանակին մէջ իր եղբորը չափ համարաւոր է իրրեւ զըրգէտ:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

ԾՈՎԱԴ ԼՈԳԱՆՔ

Ծովու լողանքը պաղ ջրի լողանքներէն ամենէն յարմարագոյն, ամենէն խոհեմ եւ օգտակար տեսակն է: Իր փշղեցութիւնը պաղ ջրին ազդեցութեան նոյնը ըլլալուն, հիւանդութեանց մէջ ունեցած գործածութիւնն ալ այս վերջնոյն նոյն կրնայ համարուիլ:

Ուրեմն կրկնութիւն խոյս տուած ըլլալու համար, միայն հոս համառօտակի յիշենք թէ՛ ծովու լողանքը մասնաւորաբար յանձնարարելի է ջրային տրեկար եւ վատառող մարդկանց ինչպէս նաեւ այն տղայոց համար, որոնց քով գիշերային միջազգութիւնը բուսած կամակոր արտը կը նշմարուի:

Ծովու լողանքը, առանց բացառութեան օգտակար է նաեւ խոյաւոր (արթաճալը), աւշային, գունատ եւ նարինեմանչերու ու աղիկներու համար. մանաւանդ երբ այս վերջինները իրենց խառնուածքի տկարութեան պատճառաւ դաշտանի դժուարահոսութեամբ կը տառապին, մի քանի ծովու լողանքներէ յետոյ անմիջականորէն զինքները կը տեսնեն:

Ծովու լողանքը ոչ նուազ օգտակար է նաեւ խել մը մորթային հիւանդութիւններու:

Ուստի ատեն անտանելի կերպով քրտնելու երթակայ մասու ու պարարտ մարդիկ, ծովու լողանքէն չափազանց կարգիւնաւորուին:

Մէկ մ'ալ ծովու լողանքի ամենէն աւելի յաջողութիւն խոստացող հիւանդութիւններէն մէկը՝ ստամոքսային դժուարամարութիւնն է: Եստ անգամ փորձած է որդժուարամարութեան եւ ստամոքսային զանաւորութեանց համար ներսէն աւելուած լազու մօթիլ. դեղերը՝ անցոր կը մնան ծովու լողանքին քով: Հետեւաբար, ամեն անոնք որ նստուկ կեանքէ կամ կազմութեան պարզ տկարութենէ յետոյ ջացած դժուարամարութեան կը ընդունին, յալ է որ ամեն բանէ առաջ անդամ մը փորձեն ծով մանել:

Մէկ խօսքով, մօտային արտակարգ յոգնութիւնէ առաջ Լեւոն մարտորդութեան խանգարումներու, զնդրային գանգանց ցաւերու, զլիւս անտանելի ցաւի, ու ժառանգութեան, եւ նոյն լից յոգնութեան պատճառաւ ուսանողներէն ուսանք քով տեսնուած հոգեկան արգահատելի վիճակին, մեղաւորագոյն կաշուութեան եւ ջրային զանազան գրգռանց համար ծովու լողանքները շատ ու շատ օգուտներ կը նմայեն:

Չ'մոռնալ սակայն ըսելու որ, ծովու լողանքը մարդոցմէ աւելի իրական սեռի օգտակար ու կարեւոր է. քանի որ կրնոր խել մը պատճառներէ զատ, շատ անգամ օրն ի քուն տան մէջ փնկուած, նստուկ կեանք մը վարդու դատապարտուած եւ մարդոցմէ աւելի ջրային են:

Ըստ Երեւոյթի առողջ երեցող ամեն մարդ ծով կրնայ մտնել տրուած հարցին գալով. մենք սա կերպով կը պատասխանենք: Ամեն անոնք որ զերծ են սրտի, թոքերու հիւանդութենէ, յօլացաւութենէ, միզանախի, արգանդի լեարդի եւ աղիքի բորբոքումներէ, նամանաւանդ անոնք որ փորձարութենէ բռնուած են զոլանալու եւ ծովու լողանքներէն. իսկ մնացեալ ամեն ոք կրնայ առանց վտանգի անգամ մը փորձել ծով մտնելու. եթէ հակազդեցական նշաններու հետ, մարդ անօթութիւն արագաշարժութիւն եւ թեթեւութիւն մը զգայ, պէտք է շարունակել. իսկ եթէ ընդհակառակը զլիւս ցաւ, գործրային անորոշ անհանգստութիւններ, սրտի, փափախումներ, արտաթորանք փանուտ անքունութիւն, ու ժառանգութիւն եւ տկարութիւն զգայ ու իհարնայ պէտք է զարդնել:

Սակայն այս կէտն ալ մոռնալու չէ որ, մարդ լողանքը գարեցնելէն վերջըն ալ պատուած օգուտը կրնայ տեսնել: Այդ պատճառաւ, երբ ծովու լողանքն ոչ օգուտ եւ ոչ վնաս տեսնուի, լաւ է անգամ մը զայն գաղութներէ, օգուտ տեսնուած միջոցին կըրկին զայն շարունակելու պայմանով:

Ծովային լողանքի կիրառման մէջ նկատուած թեւեւ ամենուրեք առողջապահական անհրաժեշտ պայմանները նաեւ հասնել են:

Հակազդեցութիւնը դեբաղանդներ պատակաւ՝ ծովուն մէջ անշարժ չմնալով լողալ եւ կամ այլ քննարկ պարբեր-

բազմաթիվ անգամներու հետեւեալ (ն) իսկ ջորէն ելլելէ յետոյ մարմինը թե- թեւ մը չի կրնար զոյն լաւ մը չորացնել եւ փոքր պտոյտ մը ընել խիստ կա- ռեալ է:

Ջուրը մանրէէ առաջ փոքր շարժում մը անցնելով մարմնէն քիչ մը տաքութիւն տալով օգտակար համարուելու է. մանաւանդ երբ այդ շարժումները չի քսուելու աստիճանի մէջ ի գործ զը- լուին:

Անոթի փորանց ծով մանրէն է թէ- եւ, սակայն սովորութեան համաձայն թեթեւ հալածանք մը ընելու ալ ներքին է. Հոս չենք կարող չի յիշել այն սուր փորացաւերը, սոսկալի թանցքերը, անոթներէ զլիսու ցաւերը, առատ փրս խնայելը եւ մինչեւ իսկ մարմնի վրէ- ձերը, որոնք լոգանքներու տեսն ձը- ճերուկ, եղիպտացորեն եւն. ի նման գոլարամարս բաներ ուտելէ առաջ կուգան:

Օրուան մէջ ծով մանրէն յարմարա- գոյն տեսնելէ արեւածագը եւ կամ ար- յարայը, որովհետեւ ջուրը այս միջոց- ներուն տեսնելէ աւելի զով կրկայ, իսկ ցորենի արեգակէն տաքացած ջուրն ալ, լափազանք գրգռելի ու ջրային եղող- ներու, ինչպէս նաեւ անհաւասար կամ մեր մարդկներու համար իր առաւել- լութիւնը կրնայ ունենալ:

Աւելի օգտուելու նպատակաւ ծովու մէջ երկար ատեն մնալը խելացութիւն չի, բացարձակ անխնայութիւն է: Հակադրութեան նշանները տեսնուա- լին պէս պէտք է ջուրէն ելնել: Դո- լու ընծայած օգուտը միայն նախա- կան մասին ու յաջորդական տաքու- թեան մէջ փնտրելու է. աւելին ըս- պաւելը վտանգաւոր կրնայ ըլլալ: Ա- իս այս պատճառաւ լոգանքի տեսողու- թիւնը 10-20 վայրկեան ըլլալու է. իսկ նոր վարժուողներու համար 5 վայրկեան, հետզհետէ մինչեւ 15 վայր- կեան բարձրացնելու պայմանաւ:

Միանգ ծովու մէջ ժամերով կը մը- ճան ու յետոյ կըսեն թէ չեն օգտուած անկէ, մինչդեռ եթէ քիչ ատեն մնա- լին հասնականաբար պիտի կործանա- լին օգտուել:

(*) Այս պատճառաւ յուզեալ ծովը ա- լելի օգտակար նկատուելու է քան հանգարտը: **Տ. Ծ.**

ԹԵ ԻՆՉՈՒ ԹՐԲԱՑԱՆ

Վասպուրականի մէջ չորս հարիւր հարիւր հարիւր թրքացիներ են:

Եւ շատ ափսոսում ենք որ այդ չորս հարիւր հարիւր չեն կոտորուել, որպէս զի հայ ժողովուրդը ազատ մնար այդ համալսարանային անպատուութիւնից: Ինչպէս թէ Պալքանեան երկիրներու ազակեղ- լութեան մի ներկայացուցիչը՝ այնպիսի մի ժամանակ, երբ գործուած խաչագո- ղով թիւ ներու նկատմամբ Դաշնակցու- թեան խմբապետ Վանեցի Յարութիւն Մուրադեան հրապարակաւ մատնանիչ լինելէ զեղծումներու ու շահատակու- թիւններու մէջ հարիւրերորդ մասը, լարի Վանեցիներ իրենց յայտնի ստո- լազութիւններով խաչագոլ ու բաղ- ղանդիր կը յորջորջէին. եւ Տ. Զի- հանկի լեան ալ Պ. քաղաքի 28 սըն- տուկ գոյներու մասին Ալթըրբարմաքեա նի բաց նամակ մը կը գրէր՝ «Իրաւուն- թիւ մէջ որով մատնանիչ կընէր պա- լազուի գողերէն մին սա սողներով- լորպէս գողն է գող նոյնչափ գողցա- նողը»:

Եւ սա Տիար Զահանկի լեան, նմա- կի հրատարակուելէն անմիջապէս յետոյ ներկայացուցի խմբագիրը սոսկալի հա-

Վեց եօթը ստրեկան կամ անկէ վար եղող տղաքները ջուրի մէջ միայն խո- թել հանել կը բաւէ եւ այն ալ ցորենի ատեն: Տարեցներու գալով, ասոնք ծով չը մանեն լաւ կրնեն, իսկ եթէ մանեն խոստ գողութեամբ վարուե- լու են:

Դոյզին մէջ տեղը սոսկ զուր զուր սը ձգելով անշարժ կենալը վնասակար է:

Ջուրը մանրէն պահուելու գոյացուած ցնցուկը ու անհունութիւնը մարդ աւելի քիչ կըզգայ երբ մէկէն ի մէկ ընկղմի, քան թէ կամայ կամաց: Այս պատճա- ռաւ խիստ ջրային եղողները որոնք փոքր ցնցուկով իսկ իրենց մէջ մեծ ցաւ ու տառապանք կ'իմանան, ու շա- ղրութիւն ընելու են այս կէտին:

Դոյզ մանրէն եղանակը երկրին ու կլիմային համեմատ կը փոխուի: Սո- վորաբար մայիսի վերջերը կամ դէպի յունիսի մէջանցելը սկսիլ ու օգոստոս- սի սկիզբը կամ վերջերը աւարտել պէտք է:

Կանանց համար մեծ խոհեմութիւն է մագիւրին քառույթի նման անթափան- ցիկ լուսնով (պլանետ) մը գոցել, հա- կառակ պարագային զանոնք չորցնել խիստ զգուշար ըլլալու, պզտիկ անըզ գուշութիւն մը կրնայ հարբուիս հրա- լերել:

(Շարունակելի) **Տ. Ծ.**

ԻՐԱՔԱՆՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Տ. Հ. Մ. Աօֆիա — Մ. Մ. ի մասին ձեր ամբաստանութիւնները զուտ իր անհատական կեանքին վերաբերեալ ըլ- լալով մեր ու մեր ընկերացիները չեն հետաքրքրեր: Եթէ նա հանրային կամ ազգային զեղծումներ գործած է փա- տեռովը մէջ տեղ բերէք:

— Բազէ — Այս անգամ ալ բազէի փետուրներու տակ ծածկուելուդ հակա- ռակ թէ՛ գոյնք թէ՛ անձը մեզի ծանօթ է: արդէն նախորդ թուով ըսինք Ձեզ թէ այլ եւս Ձեր բաժինն է «խուլալ եւ բանդագուշել, անիծելով արդարութեան ձայնը»:

— Գ. Ռ. Աղէքսանդրիա — Պատուոյ Ատենի հակառակողներու դէմ Ձեր գրած պատասխանը առ այժմ չենք հը-

կառակող մը կըլլայ 28 սնտուկի ընկե- րական ատեններն կազմուելուն ու մի- անգամայն զիւրութիւն տուող մը Ալ- թըբարմաքեանի 2000 ֆրանքի մօտ մէկ պահանջը առնել եւ փախցնելուն, որ Տ. Զահանկի լեանի միջոցաւ, ի հաշիւ 28 սնտուկին կապուած մնացած էր:

Այդ խմբագիրը, իր դիմակին պատ- ճելուն անտարբեր ու անզգայ, Վանե- ցիներուն թուքին պատասխանելու ան- կարող, առաջնորդող յորդանով մը կըզգայ չեղանակի հարուածելու: Վասպու- րականի հարազատ վաւակները, որոնց ներկայացուցիչին Զահանկի լեանի երկա- թեալ ձեռքին մէջ տեսած էր 28 սըն- տուկի խաչագոլութեան տօքիւմէննե- րը: Պէտք էր վրէժ լուծել, ահա միակ այս պատճառաւ է որ Վասպուրականի մէջ 400 հայերու թրքախալը գործովը բռնած, ափսոս կը կարգալ կոտորուած չըլլալուն համար:

Այժմ ո՛վ է պատժոյ արժանի մեղա- լորը:

Թուրքին ու քիւրտին հալածանքնե- րէն, «հարկահաւաքներու պատճառած տանձանքներէն», անգէն, անպաշտպան ու յուսահատ մնացած 400 թրքացու (եթէ երբէք պաշտօնապէս հաստատուի) հայերը, որոնք տնչուշտ բռնութեան տակ դաւանաւորիս եղած են, թէ՛ զա- նոնք ազատելու նպատակաւ կազմակեր-

րատարակեր, որովհետեւ այդ մասին վերջերս շատ գրեցինք:

— Մ. Ս. Լոնտոն. Նոյնը եւ ձեզ հա- մար:

— Տ. Ս. Ա. Դուրա — Ստացայ Ձեր քարոզ ամսոս սկիզբէն բաժանորդ նը- շանակուած էք: Բաժնեգիրը ուղղակի թերթիս հասցէին ղրկեցէք: Նոյնը կը ազգարարենք մեր բոլոր բաժանորդնե- րուն որ այլ եւս չպապագենեն իրենց պարտքերը ու չսպասեն մեր կողմէ ան ձի մը իրենց ներկայանալուն:

— Տ. Տօք. Եաքարեան — Ստացանք Ձեր նամակը, տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ զանի մեր յառաջիկայ թը- լով պիտի հրատարակենք, անոր կցե- լով մեր ըսելիքներն ալ:

ԼՐԱՔԱՆ

— Խ. Ծ. —

Վերջերս կիմացուի որ, Վիէն- նայի Միխիթարեան միաբանու- թեան մէջ, վանական ներքին խըն- դիրներու վրայ անհամաձայնու- թիւն ծագելով, Միաբանութիւնը «յառաջըլիմական» եւ «պահպա- նողական» տեսլաններով երկու մա- սի բաժնուած է: Եւ այս հակա- ռակութեան բերմամբ այլ եւս վի- փոփոխութիւն եւ տեղափոխութիւն տեղի ունեցած են:

— Ռուսահայ վիպագիր Պ. փա- փագեանցի Հայ Բողաներու վրայ ցեղագրական կարեւոր երկ մը գը- րիչի առած ըլլալը կիմացուի: Նոյնպէս Վիէննայի Միխիթարեան հարց ձեռամբ Եզնիկի Գերմա- ներէն թարգմանութիւնը հրատա- րակուած է եւ մօտ օրէն յիշ- եալ գիրքին աշխարհ-այտ թարգ- մանութիւնն ալ պիտի հրատարակ- ուի:

— Տեղւոյ Տիկնանց «Վասպու- րականի» Որբախնամ ընկերութեան ընդհանուր ժողովը՝ որ անցեալ կի- րակի, ապրիլ 30ին, տեղի ունեցաւ:

պուած յեղափոխական մարմիններու կողմէ կարգուած այն ներկայացուցիչ- ները, որոնք, փոխանակ իրենց կոչ- մանը հաւատարիմ գտնուելու, յանուն ազատութեան արտասահմանի մէջ զէն- քեր, զբաւմեն կը հաւաքեն ու կը զը- լեն եւ անդին խեղճ տաճկահայը կը ձը գեն անգէն երեսի վրայ, որպէսզի յու սահառ երկայ տաճկնայ:

Յեղափոխական պատմագրութեան մէջ ո՛ր տեսնուած է այս տեսակ ձի- ւաղային գործունէութիւն մը:

Վաղգէններն ու Աւետիսեաններն ի- ընեց անձը իրենց հօտին վրայ գրած ոգեւորութիւն, եռանդ ու կամք կը ներշնչէին եւ ոչ թէ ներկայացուցիչ խմբագրին պէս արտասահմանի մէջ նըս- տած յեղափոխութիւնը շահագործելով, զեղիս ու շտալ կեանք մը անցունելով կափսոսային հայուն չկոտորուելուն:

Սարգսիկ միջոցներով ժողովուրդի անգիտակից եւ միամիտ դատակարգին պահ մը կոյր վտանգութիւնը գրուող եւ անոնց ազնիւ կողմերը շահագործող այդ պարոնը, երբ իր ուր լոնակալու- թեան տակ ճշուող Հայերուն անուշով արտասահմանի կամ լաւ եւս է ըսել իր Պալքանեան երկիրներու մէջ բաւական կոկիկ գումարներ եւ գէնքեր հաւաքե- լէ վերջ, կ'ըլլէ գաղանի կերպով արտա- սահմանի գիտակից ժողովուրդի քթին

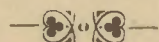
գործադիր մարմնոյ մը ընտրու- թիւնը կառարար է. անգամուհի- ընտրուած են հետեւեալ Տիկնանե- րն ու օրիորդները:

Տկ. Ս. Ազնաւորեան
» Ս. Ամիրխանեանց
» Պ. Բարսաւեան
Օր. Ի. Պալքեան
» Ի. Նորիկեան

— Այսպէս զաքի երկրաշար- փին նպատաւատոյց յանձնուած. զովը մինչեւ ապրիլ 1 հաւաքեր է 207,773 լուրի: Իսկ նոր եղած նուիրատուութեանց մէջ կը տես- նուին Էլիզապէթ Ֆէոտորովնա իշ- խանուհիին նուէրը ու կարմիր խուշի ընկերութեան Մոսկուայի մասնաճիւղը նպատար եւ իշխանու- հիին հոգանաւորութեան ներքեւ Մոսկուա տրուած նուագահանդէ- սի մը հասոյթը, որոնք բաւական պատկառելի գումարի մը կը յան- գին:

— Տիգրիսի մէջ առեւտրական նախնական վարժարան մը պիտի բացուի եղեր, մեծահարուստ Ռու- սահայ Պ. Ա. Մանթաշեանցի ա- նունով որ 50,000 լուրի նուիրեր է նոյն վարժարանին հաստատու- նը համար:

— Այլ ժամարայ կաթողիկոսա- կան տեղապահ Տ. Արսէն վարդա- պետ տեղեկագիր մը զրկելով Պատ- րիարքարան, յայտնած է թէ խի- զունէ եւ ուրիշ չըլտկայ գիւղերէ բաւական թուով կիներ իրեն դի- մած եւ յայտարարած են թէ ի- ընեց մուսուլմանները 10-15 տարի- ներէ ի վեր բացակայ կը գտնուին, եւ մինչեւ ցարդ նամակ եւ կամ նիւթական որ եւ է օգնութիւն չեն ղրկած, որով անմիջական տը- նօրինութիւն մը կը խեղդեն Պատ- րիարքարանէն:

տակ ծախելու պատճառ կըլայ: Ինական է որ անդին, ճշուող հայ ժողովուրդին ձեռքը բան մը չը հասնիր, որպէսզի անոնցմով պաշտպանէ իր պատիւը, իր գոյութիւնը, իր կրօնքը, վերջապէս անգէն եւ անօթի միաշով կըստիպուի թրքախալու, ու համաշխարհային ան- պատուութիւն կըլլայ տաճկահայուն ա- զատութեան համար կապակերպուած յիղափոխական մարմիններու ծակտին:

Յաւ է տեսնել որ, արիւն արցուն- քի մէջ լողացող հայ ժողովուրդը յու- սահատ ստիպուած է մաս մաս թրքա- նալ եւ արտասահմանի կարեկից արե- նակիցներն ալ իրենց աշակցութիւն- ներուն եւ նուիրատուութիւններուն շահագործուելու եւ գողցուիլը տեսնե- լով զգուշացող չէզոքացած անտարբեր կը գիտնի, փոխանակ անաչառ պատ- լոյ ատեն մը կազմելու, հրապարակը այս տեսակ բաղդախնդիրներէ մաք- րելու եւ արդէն սկսուած գործին ուժ տալով զիրութեան վերջացնելու:

ԼԱԽՏ

Վառնա, 23 ապրիլ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—)(—

Ախրին վուգու պուլան գարը-
ըբզըզլարտան տուլը, պիր գա-
զալարտան խտարէի էօրֆիյէ ի-
լան օլընտըզը կիպի, շիմտիտէ
Ռուստուք, թրնովա վէ Շուսու-
տա պիրէր տիվանը հարալ մուհա-
քէմէլէրի թէշքիլ օլընմագտա ի-
միշ, Ռուստուգտա վագալը մալիւ-
մէ սէպէպի իլէ 440 քիշի հապս
պուլընմագտա տըր :

—Պուլտան էվվէլ հիւքիւմէթին
մարիֆէթի իլէ էհալիյէ վիրիլէն
սիւհալարըն շիմտի թօփլանըմուսը
իշիւն ումուլ մուսթարարա էմը
վէրիլմիշ օլուպ, քէօլիւլէրին խա-
նէլէրի մահալը հիւքիւմէթ թարա
ֆընտան պասընուպ պագըլմագտա
տըր :

—Պուլկարիա կազէթասընըն
հազարընըն հազարէն, Սօֆիա
պէօյիւք մէթէպի շակիրտլէրի Օ-
թէլ Սօֆիոտանըն սալօնընտա թօփ
լանուպ, հիւքիւմէթին եհնի թան-
զիմ իթմիկի աշար նիգամնամէսի-
նէ վէ վէրիլէրին դամմընա, օն-
տան սօնրա մալիւլ օլան գազա
լառտա իլան օլընմը խտարէի էօր-
ֆիյէ վէ թէշքիլ օլընմագտա օ-
լան տիվան հարալ մահալէլէրինէ
գարըն տօգուզ պէնտտէն իպարէթ
պիր շիքեալէթնամէ գալէմէ ալա-
րտօ հիւքիւմէթէ թագտիմ իթ-
միշլէր :

—Պուլկար մալիլէսինի թէտգըզ
իթմէր իշիւն, Ռուս մալիլէն նէզա-
րէթինին պէօյիւք մէմուրլարըն-
տան Ս. Գօպէքքի պուլտան էվ-
վէլ Սօֆիոյա կէլմիշ իտի, պու-
տէֆու իշիւն պիթիթիպ Ռոննա հազ
րէթլէրինէ ռաբօրթօսընը թագ-
տիմ իթմիշ տիր : Ս. Գօպէք րա
բօրթօսընտա Պուլկար մալիլէսի-
նին հալի հազըրընը շիտտէթլէ
քրիթիգա իթմիշ : Ս. Գօպէք
կէշէն կիւն շէհրիմիզէ վիրուտլէ,
Նաաէթտա վաբօրը իլէ Օտեսայա
կիթմիշ տիր :

—Պուլկար սիւվարի ալալարը
իշիւն Սահարիստանտան 550 տթ
կէթիթիլուպ, լազըմ օլան մահալ-
լէրէ տաղըտըլմագտա տըր :

—Ֆիլիպէնին Գարա-Ալաճ գա-
րիլէսինտէ եէր ալթընտան սնիթի-
քալար պուլընմուշ տուր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎԱԽԵ

Բեդերսպուրկտան վէրիլէն պիր
մալիւմթա նազարէն, թրանս-
վաալա Պօնրէրէ մուսթէնէթի կիթ
մէք իշիւն, Ռուսիանըն էքսէրի
թարաֆլարընտա կէօնիւլի ալալ-
լարը թէշքիլ օլընմագտա վէ հաթ
թա Օրէլ շէհրի էհալիսի թարա-
ֆընտան ումուլ մէսարիֆի էօտէն
մէք իւզրէ, պիր կէօնիւլի ալալը
թէշքիլ օլընմագտա պիր գաշ կիւնէ
գառար թրանսվաալա կիթմէք ի-
շիւն հօլա չըգաճապ իմիշ :

—Սպանիանըն պաղը վիլայէթ-
լէրինտէ հիւքիւմէթէ գարըն գու-
հուր իտէն գարընըզըզ կիթմիկ-
նէ արթմագտա օլուպ, մէքքիւր
վիլայէթլէրտէ իտարէի էօրֆիյէ

իլան իլէ տիվան հարալ մահալէ-
մէլէրի թէշքիլ օլընմը տըր : Պու-
սէպէպտէն տուլը Սպանիա փալ-
թալիթը օլան Մառթիա շէհրին-
տէ ումուլ տիւքիւնլար, թէտթ-
րօլար վէ ումուլ մահալէր գա-
րանմը տըր :

—Բէշտառան վէրիլէն պիր թէ
լէկրաֆա նազարէն Մահառիստան-
տա կիւնտէն կիւնէ արթմագտա
օլան զարուրէթտէն տուլը, էհա-
լի քիւլիւլէթլէ հիւքիւմէթ իթմէք-
տէ տիր : Ռէսմի ճէտվէլլէրէ պա-
գըլարապ կէշէն Մարտ ալընտա
հալընըզ 11,247 քիշի մէմէթէթ-
լէրինի թէքք իմիշլէր : Պուլկար-
տան մառտա թէգքէրէսիզ հիւքիւ-
մէթին խապէրի օլմառտան կիտէն-
լէրտէ Ռէք շօք վար իմիշ : Պուլ-
լարըն էքսէրիսի Ամերիկայա պիր
թագըլմարտա Ռօմանիյա վէ
սալիթի եէրլէրէ իլթիմա կիթմէք-
տէ տիրլէր :

—Կէշին նիւսթէմիզտէ շիտտէթ
լէ հանմագա պաշլատըզընը հազ-
արընըզ վէսալ հանար տաղ,
հալա հանմագտա օլուպ պէօյիւք
գալա փարալարը վէ քիւլիլէթ-
լի աթէշ էթրաֆա սաշ-
մագտա տըր : Ճիվար քէօլէր վէ
էհալիսի գալէթ պէօյիւկ թէշլի-
քէտէ պուլընմագտա տըրլար :

—Բօր-Սալիտտէ վէ իսկէնտէ-
րիլէտէ եուսուրէն հաթթալըզըն-
տան վուգուլթլար հէր կիւն կէօ-
րիւնմէքտէ օլտըզը պիլտիթիլիթ :

—Չար սէրկիլի ումուլիյէ զիյա
րէթ իթմէք նիլէթինտէն կէրի
տուրմուշ իքէն, պու տէֆա Բէ-
դերսպուրկ Թրանսըզ էլիսի Գօնթ
Մօնթէպէլլօնըն իւնա վէ իսրաըն
իւզէրինէ Բարիլէ կիթմէկէ գա-
րար վէրմիշ օլտըզընը իւսմի մա-
հալլէրտէ սէօլլէնմէքտէ տիր :

—Թրանսվաալ մուհարէպէսինին
խիթմընտան սօնրա ինկիլթէրա
րէիսի վիլթէլարը լօրտ Սալազը-
րի, սալհա տալիշին իպքասը
հազգնտալ միւլաքքէրէլէրտէ պու-
լընմագ իշիւն ումուլ էվրօրա տէօվ
լէթլէրինի զիյարէթ իտէնէք տիր :

—Աշանդիտէ ինկիլթլէրէ գար
ըն ըսիւն իտէն երլիլէր 10,000
քիշի օլուպ խալթալի օլան Գու-
մասի շէհրի մուհասէրէ իթմիշ օլ-
տըզլարը պուլտան էվվէլ սէօլլէն
միշ : վէ պու ըսեանընտա պիր ազ
էօնիւ աշմըն օլտըզընը պէյան
իթմիշ իտիք, շիմտի ալընտան սօն
հաթթալէրէ նազարէն երլիլէրին
պիր գըսմըտա ինկիլթլէր իլէ
պիրլէշէրէ շէհրի մուհասէրէ ի-
տէն տալիլէրին իւզէրինէ հիւքիւմ-
վէ շիտտէթլի աթէշ իտէրէք շէհ-
րի մէքքիւրիւ գուրթարապիլմիշ-
լէր : Ասիլէր կէրի շէքիլիպ տաղ-
լարտա սըզընմըզլար :

—Ս. Ամերիկանըն Գանատա է-
յալէթինտէ Օղտապտա վուգու պու-
լան միւսհիւշ հանկըն քի 13,000
քիշի խալթալի սօգապ օթմա-
սընա պարագըն իտի, պուլ-
տան 17 ինկիլիզ սիկուրթա
գուլմըննալարընըն ումուլէն զի-
յանլարը 302,800 ինկիլիզ լիւրաը
օլմուշ տըր :

—Կէշէնտէ Ս. Ամերիկանըն

Նիւ-Եօրք շէհրի ճիվարընտա ֆա-
րինկիթօն հաթ մահալտէ 1000 գա-
տար իթալիար մալէլէրին թա-
թիլը մէշլուպիլէթ իթմիկիլէրինի
հազմըն իտըզ :

Պու ալէլէլէր թաշ օճազլարըն-
տա շալըշուպ կվմիյէ 1 տուլար 25
սէնդ ալմագտա իմիշլէր : պու տէ-
ֆա 25 սէնդ եվմիլէլէրինէ գալմ
օլընմասընը իւնա իթմիլէլէր իսէ
տէ օճաք սահիպլէրի գապուլ իթ-
մէմիլլէր : Պուլըն իւզէրինէ մա-
հալի իթալիա գօնսօլուը միւսա-
լիլէ իլէ հիշ տէլիլ իսէ պու պի-
շալէլէրէ եվմիլէ 10 սէնդ գալմ
վէրիլմիս իւնա իթմիշ ֆազաթ
եհնէ իւտտ օլընմըն տըր : Պու-
սօն իւտտ իւզէրինէ ալէլէլէր քէն
տի էքմէլլէրինէ գանլարը իլէ սա-
հիպ օլմաղը գառարալաշտըրարագ
սիւհալանարագ ալազլանմըզլար :
Պուլարըն էվէլիլէն ճէպհանէսի վէ
եիլէնէլլէրի օլուպ, օլտըզնա միւհ
քէմ եէրլէրտէ սըզընմըզլար : վէ
քէնտիլլէրինին հազըրլարտըզը պօմ-
պալարը իլէ Նիւ Երքքըն սու տէ-
ֆալարըն խալապ իթմէկէ գալ-
րէթ իտիլարտա, իւզէրլէրինէ է-
վէլիլ ապէր սէվգ օլընմըն տըր :

ՄՈՒՀԱՐԵՊԷ

Ճէնուպի Աֆրիկատան ալընան
հաթթալէրէ նազարէն, մուհարէ-
պէնին նիհալէթի իւք եազըն կէօ-
րիւնմէքտէ տիր, ինկիլիլլէր ի-
սէ մալվֆազըլէթլէ իլէլլէնմէքտէ
տիրլէր :

—Օրանտ փալթալթը Պէօմ.
ֆօնտէյին ինկիլիլլէր թարաֆըն-
տան գապթ օլտըզտան սօնրա եէ-
նի փալթալթ թալիլ օլընմա Գր-
րօնսպտա շէհրինին տալիլ լօրտ
Ռօպէրթստան գապթ օլընմըն օլ-
տըզընը թէլէկրաֆար պիլտիթի-
լարալ : Պօնրէր ինկիլիլլէր օլտու-
սընա մուհալէմէթ իտէնմէլէնէլլէ-
րինտէն մէճպուրի Գրօնսպտա պօ-
շալտուպ կէրի շէքիլէրէք լիւտի
շէիլլէն իլթիմա իթմիշլէր :

—Լօրտ Ռօպէրթս վէ մալիլթի
ժէնէրալար միլթէմատիլէն իլէրի-
լէ տօղրու եիւրիւմէքտէ տիրլէր :
Պօնրէր Օռանտ մէմալիլլէրինէ շիմ-
տիլէ գառար թալթմուշ օլտըզլա-
րը հարալ մէվզըլարը պըրազըպ
կէրի շէքիլմէքտէ տիրլէր : Եալը-
նըզ 10,000 Պօնր լօրտ Ռօպէրթ
սըն էօնիւնտէն կէրի կիթմէքտէ
պուլընմըլար :

—Էլան մուհասէրէտէ պուլու-
նան Մէֆթընկ շէհրի յուրթար-
մագ իշիւն տէվամի զալթէթ օլըն-
մագտա տըր : Ճէնէրալ Պարթըն
լօրտ Մէթուլէնին ալալը իլէ պէ-
րապէր Մէֆթընկէ տօղրու եիւրիւ
մէքտէ վէ հօլ իւզէրինտէ մուհիմ
հարալ մէվզըլարը գապթ իլէ Պօ-
նրէրիտէ թաաքիպ իթմէքտէ տիր :
Պօնրէր տարտա գալմըն օլտադ
Մէֆթընկ իւզէրինէ էհէմմիլլէթլի
պիր հիւքիւմտէ պուլընմըզլար ի-
սէտէ, կէրի սիւրիւլիլլէր : Մէֆ
թընկ մուհաֆըզը միւրալ Պառնէ
Բօուլէլին մալապէմէթի իւզէրինէ
պիր գաշ կիւնէ գառար Մէֆթըն-
կին գուրթուլմաը գալիլլէն մէ-
մուլ օլընմագտա տըր :

—Լօրտ Ռօպէրթսըն օրտուսը-
նա պիրլէնմէք իւզէրէ եիւրիւմէք-
տէ օլան ժէնէրալ Պիւլլըրըն հօ-
լընը քէմմէք վէ շիտտէթլի պիր
հիւքիւմտէ պուլընմագ իշիւն Պօ-
նրէր թօփլանմագտա իմիշլէր :

ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ

ՊԱԳՍԻԼԻՅԷ

Վարնա բիգասընտա պազալիլէ
մալլէրին պու կիւնքի ֆիլաթը, պ-
թու Ֆրանգ իլէ : Տր. ՍՈՔ.
ԳԱՇՎԷ 1.85/2.10
Շէֆէր. — (Բէլլ) քիւ 59—/60.—
» (Բէլլ) սանտրօ 31.50/32.—
Բիրիւն. — Ճարոն չու-
վալը 40.—
Բիրիւն. Ֆիլիպէ չուվար 36—/39.—
Բիրիւն. — Ինկիլ 30.—/32.—
ԿԱՉ. — Սանտրօ 9.50
Չէթիւն. ԵԱՂԸ. — քիւ 1.15/1.25

ԲԱՄՈՒԳ

Վարնա մաղազալարընտա իրիլք սա-
թըլարը : Տր. ՍՈՔ.
Ինկիլիլլէր իրիլի Ն. 8/14 10.50
» Ն. 18/24 12.30
Եէրիլ իրիլի Ն. 8/14 9.50
Իթալիա իրիլի Ն. 8/14 9.70
Չիլ ռալուգ հօգա 2.—
Պու ֆիլաթարտան կէօրիւլիլլէր իւզ
րէ ռալուգ մալլէրին գըլմէթի շէիլ-
միգ բիգասընտա կէշէն հաթթալար-
տան պիր ֆարգ իթմէլիլ տիր : ֆազաթ
Մանչէթըրտա կէշէն հաթթալար
նիսպէթէն, ուֆոպ պիր ֆարգ միւս
հէաէ օլընմագտա տըր :

ՍԱՐԻՍՏԻՅԷ

Պուլկար պանգասընըն գուրընէրնէ
գառար 22 ֆր. 55 սանդիմ կիւմիլէ
20 ֆր. ալթուր վէրէնէլլէրի կէօթէ-
րիյօր իսէ տէ, պէյնէլլան նաբօլէն
22 ֆր. 0 սանդիմէ ալուպ վէրիլլէ-
տէ տիր :
Թիւրք իրաւը 22 ֆր. 85 սանթիմ

ՉԱԽԻԼԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ
Վալ. լիպրա 53-57 հէք 8.25/10.25 ֆր.
Արապա » 55-60 » 10.60/12.20 ֆր.
ՅԱՍՈՒԼԵԱ 100 քիւ 10/18 »
ԱՐԲԱ
Լիպրա 40-44 հէքթ. 6.80/7.20 ֆր.
ՄԸՍԸՐ
Արապա լիպրա 55-58 8.— ֆր.
Վալիս » » » 6.80—/7.—
Վալիս մուսթէլլէսի ալթուր ֆրանգ-
լէ, վէ արապա մուսթէլլէսի կիւմիլ-
ֆրանգլէ :
Կիւնտէ 1-2 վալիս պուլտալ էն-
մէքտէ տիր :
Էթրաֆա մալ պուլընմագտալ մէ-
պէպլէ արապա էնմէյօր : վէ պալաթ
կէօրիւնէն ֆիլաթլար էվրօք ֆիլաթ
լարընա գրալէն եիլ քալէք տիր : Պու-
նուտէ սէպէպի ճիվարտան էնմէքտէ
օլան գալիլլէրէ բէք ազ օլուպ, աւազ
մահէլլին իթթիգասընա սարֆ օլընմա-
սընտան տըր : Ֆազաթ շիմէլլէր հէր
մահէլլէն կիւզէլ պէրէթթ կէօթէլլէ-
մէքտէ օլտըզլարընտան, եհնի մալ
չըղմասընտա ֆիլաթլարըն գըրլաճաղը
թապիլ կէօրիւնիյօր :

ԹԱՏՐՈՆ «ՄԱՆԹՐԱԼ»

Վերջին երեկոյք «Վէսեյօ» նալ
քալտիլալմիլլէրին

«ՄՆԱՅՔ ԲԱՐԵԱԽ»

Ըստ ինդրանաղ բազմաթիւ թա-
տերասիւրաղ, երկրորդ և վերջին
անգամ ըլլալով պիտի ներկայա-
ցուի Աշքիլար թրքական փօփիլ
3 արարուած և մէկ վերջարան տաճ
կական հարսանիքով :
Մասնաւորապէս նոր եկող իտա
լացի երգչիկ իտուրը, ուսովին
անգամ ըլլալով պիտի մասնակրի
սոյն ներկայացումն :